

**“CUMHURİYETİN 100. YILINDA
100 MADDE LİK YENİ ANAYASA”
BASIN TOPLANTISI**

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

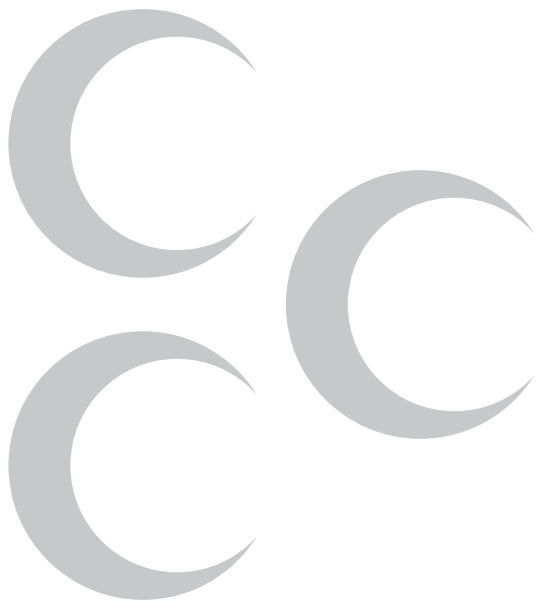
Devlet BAHÇELİ

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

www.mhp.org.tr

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

GENEL BAŞKANI

SAYIN

DEVLET BAHÇELİ'NİN

GENEL MERKEZDE DÜZENLENEN

BASIN TOPLANTISINDA

YAPMIŞ OLDUKLARI

KONUŞMA METNİ

4 MAYIS 2021

Değerli Dava Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Yoğun siyasi gelişmelerin yaşandığı bir ortamda özel gündemli olarak düzenlediğimiz basın toplantımıza başlarken hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Ekranları başında bizleri takip eden aziz vatandaşlarımıza şükranlarımı sunuyorum.

Doğanın canlanışını, havaların ısınmasını, bolluk ve bereketin yaygınlaşmasını simgeleyen Hıdırellez'in bir gün öncesinde, mübarek Ramazan ayının ise sonuna yaklaştığımız şu günlerde önemli bir konuyla ilgili düşüncelerimi sizlerle paylaşacağım.

Asıl gündemimize geçmeden evvel bilhassa ve kısaca değinmek istediğim husus insan ve toplum sağlığını tehdit eden melanet hastalığıdır.

KOVID-19 salgınıyla mücadele amacıyla uygulanan sokağa çıkma kısıtlamasının yanında, aşılama çalışmalarının hedeflenen seviyelere ulaşmasıyla bayram ertesini umutla karşılayacağımıza inanıyorum.

Millet olarak zor bir süreçten geçiyoruz.

Karşılıklı anlayışa, alınan tedbirlere uymaya, inançlarımızın bir lütfu olan yardımlaşma ve dayanışma hareketlerini canlı tutmaya daha fazla ihtiyacımız vardır.

İnsanlığa musallat olan koronayı en az hasar ve kayıpla atlattık için devlet ve millet kenetlenmesi her düzeyde tezahür etmelidir.

Çok şükür, Türkiye’de bu kenetlenme sağlanmıştır.

CHP’nin, İP’in ve diğerlerinin yalanları toplum nezdinde itibarsızdır.

Tedavülde tutulan karalama kampanyasına aldana-cak yoktur.

Sağlık altyapımız güçlüdür, başta Sağlık Bakanımız olmak üzere, doktorlarımız, hemşirelerimiz, hasta bakıcılarımız çalışmalarını fedakârca sürdürmektedir.

Allah’ın izniyle Türkiye maruz kaldığı badireyi yenecektir.

Aşı konusunda ikilem ve güven sorunu yaşayan vatandaşlarımızın, kaygılanacakları, korkuya kapılacak-

ları hiçbir şey olmadığını açık yüreklilikle ifade etmek isterim.

Bir diğer meselede aşların tedarikidir.

Bununla ilgili olumlu ve memnuniyet verici gelişmelerin varlığına Sağlık Bakanımız sürekli vurgu yapmaktadır.

İnsanlarımızın duygularıyla oynayıp salgından siyasi rant devşirmek için fırsat kollayan siyasi zihniyetler bize göre hezeyandadır, art niyetlidir.

Kim ne derse desin, salgın yönetimi doğru bir şekilde yapılmaktadır.

Bu fasit daireden çıkmamızı istemeyen odakların karamsarlık aşlamaları da ahlaken ve vicdanen sorumsuzluktur.

KOVİD-19 hastalığından dolayı hayatlarını kaybeden kardeşlerimizle birlikte terörle mücadele esnasında şehit düşen evlatlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmetler niyaz ediyor, şu anda hastanelerde tedavi görenlere de acil şifalar diliyorum.

Bu vesileyle yaklaşan mübarek Kadir Gecemizin milletimize ve Türk-İslam alemine nice manevi güzelliklere vesile olmasını temenni ediyor, arkasından karşılayacağımız Ramazan Bayramı'mızı da bugünden kutluyorum.

Allah yar ve yardımcımız olsun diyorum.

Değerli Basın Mensupları,

Mazisi neredeyse 145 yılı bulan anayasa tartışmaları toplum ve devlet hayatımıza deyim yerindeyse ambargo koymuştur.

Bu tartışmaların kalıcı bir mutabakatla düğümlenmesi temel amaç olsa da, istisnai dönemler haricinde bu amaç maalesef gerçekleşmemiştir.

Devlet ile millet arasındaki karşılıklı sorumlulukları esas alan anayasalar değişmez, değiştirilemez metinler değildir.

Gerektiğinde, şartlar elverdiğinde, zamanın ruhuyla, milli ve manevi emanetlerin ufkuyla müsemma bir anayasanın yazılması kaçınılmaz bir görevdir.

Neticede bir toplum sözleşmesi olan anayasanın aynı şekilde milli hedefleri muhtevasında barındırması, tarihin ve toplumun gerisine düşmeden geleceğin koordinatlarını çizerek devlet-millet uyumunu kökleştirmesi yegane önceliktir.

Bir diğer bakış açısıyla ifade etmek gerekir ki, anayasalar devletin ana teşkilat düzenini tayin ve tespit etmektedir.

Devletin siyasi ve hukuki teşkilatlanması sosyolojik ve tarihi gerçeklere mutlaka yaslanmak zorundadır.

Bundan mahrum bir anayasanın ise üreteceği tek şey çatışma ve cepheleşmedir.

Masa başında devlet teşkilat düzeni hazırlamak demokrasiyle izah edilemeyecektir.

Yeni anayasa yapmak demek, tarih ve sosyolojiyi doğru okumak kadar, milletin ihtiyaç ve hedeflerini idrak etmek demektir.

Türkiye Devleti'nin ana teşkilat yapısı, Türk milleti temelinde üniter bir Cumhuriyettir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin temel ilkeleri ve kurucu felsefesi çağın eğilim ve yönelimleri ne olursa olsun kıskançlıkla muhafaza edilmelidir.

Muhtemel hangi öneri üzerinde konuşursak konuşalım önşart, bu ilke ve felsefenin Anayasa'nın başlangıç kısmında ve birinci maddesinde kesin bir dille temellenmesidir.

Anayasa yapmak, yıkımın ve bölünmenin alt yapısını kurmak, erkler arasındaki kaosu derinleştirmek şeklinde anlaşılmalı, asla böyle algılanmamalıdır.

Millet nam ve hesabına hazırlanacak her anayasa teklifinin öz itibarıyla Türk milletinin ruh kökünden doğması, Türk devletinin vaki yönetim sistemiyle payidarlığının temin edilmesi asıl olmalıdır.

Bugünkü siyaset sahnesinde, her partinin yeni bir anayasa konusunda destekleyici tavrı görülmektedir.

Hiçbir parti veya hiçbir sivil toplum kuruluşu ortaya çıkıp da, yamalı bohçaya dönen, maddeleri arasındaki tutarsızlığı aleni olan darbe anayasasından memnuniyet duyduklarını ileri sürmemiş, sürememiştir.

En azından herkes ittifak halinde yeni bir anayasadan bahsetmektedir.

Bu ilk aşamada konuşmak, görüşmek, farklı düşünce ve teklifleri paylaşmak için müsait bir zeminin varlığına işaretler.

Ancak sıra nasıl bir anayasa yazılsın sorusuna cevap aramaya geldiğinde ne yazık ki, potansiyel anlaşmazlıklar, kutuplaşmış üsluplar kuvveden fiile geçmektedir.

Her partinin samimi bir durum muhasebesi yapmasında sonsuz yararlar vardır.

Önyargıların giyotinine, siyasi angajmanların mayınlı alanına ülkemizi teslim etmek vatan ve millet sevgisiyle şüphesiz bağdaşmayacaktır.

Şayet bir toplum sözleşmesinin hazırlanmasına güçlü vurgu yapıyorsak, önce uzlaşmanın erdemine bağlanmamız, subjektif değerlendirmelerin tutsaklığından da derhal sıyrılmamız gerekecektir.

Sıkılı yumruklarla, ideolojik taassuplarla anayasa yapmak ne bugün ne de tarihte mümkün olmuştur.

Siyaseti gladyatör arenasına dönüştürmek akıl harcı değildir.

Bu devlet bizimdir. Bu millet biziz.

Cumhuriyet, cumhurun aziz mükâfatıdır.

Daha iyiyi bulmak, daha güzele ulaşmak, daha kaynaşmış ve kucaklaşmış bir devlet ve toplum düzenine vasıl olmak ütopya olarak görülmemelidir.

Milletler ve medeniyetler mücadelesinin kızıştığı, yeni bir dünya tasarımının siyasi ve entelektüel çevrelerde hararetle konuşulduğu, KOVİD-19 sonrası dönemde bildiklerimizin tamamen dışında bir dünya tablosunun yeşermeye başlayacağını öngörüldüğü bir zamanda, ayağımıza pranga vurduramayız, var olan prangaların kalmasına da göz yumamayız.

Tarihi geriye sarmaya kalkışmak, çareyi denemiş reçetelerde aramak bugünü ve geleceği yorumlamaktan aciz düşmektir.

Bir bakıma da korkaklıktır.

Bu coğrafyada tam bağımsız yaşayacaksak, onuruna düşkün bir millet olarak asgari değerlerin ortak paydasında buluşmak mecburiyetindeyiz.

Tahayyül ve tasavvur ettiğimiz bölgesinde ve küresel sistemde Lider Ülke Türkiye amacına ulaşacaksa ilk iş olarak yapmamız gereken inanç ve güç birliğini çelikleştirmektir.

Milli tarihimizin kulaklarımıza fısıldadığı şaşmaz gerçek budur.

Kutlu ceddimizin manevi hatırası da bunu işaret etmektedir.

Kendi ayağımıza kurşun sıkacak kadar şuursuz olmayız.

Bindiğimiz dalı kesecek kadar ahmak olacak halimiz de yoktur.

Ne yaparsak, neyi başararsak, hangi zirveye ulaşarsak bunu birlikte ve Türk milleti halinde gerçekleştirmekle mükellefiz.

Şu anda önümüzde tarih nehri akmaktadır.

Bu nehri yalnızca seyir mi edeceğiz, yoksa yatağını değiştirmek için devreye mi gireceğiz?

Elbette karar milletindir, takdir milletindir, irade milletindir.

Fakat bizim de milletimizin temsilcileri olarak, onun namına taşıdığımız sorumluluklar vardır.

Yaptıklarımız kadar yapamadıklarımızdan, hatta yapmaktan kaçındıklarımızdan da hem bugüne hem de geleceğe karşı mesul olduğumuzun farkındayız.

Bu farkındalığın herkese nüfuz etmesi de gönülden temennimizdir.

Artık uzlaşmak ve yeni bir anayasa hazırlamak milli vecibedir.

Buna dudak bükenler, sırt dönenler, yapay kriz çıkarıcılar, ipe un serenler, fuzuli bahanelerle konuşmaya bile kapalı duranlar tarih ve millet huzurunda demokratik hesaba şimdiden hazır olmalıdır.

Cumhuriyetimizin 100'üncü yıldönümünü yeni bir anayasayla taçlandırmak Milli Mücadele kahramanlarına, Cumhuriyet'in kurucu değerlerine, milletimizin bizatihi egemenlik haklarıyla Türk tarihinin şerefli anlarına hürmetin ve gelecek nesilleri düşünen sorumluluk bilincinin gereğidir.

Bundan kaçış bize göre yoktur.

Sayın Basın Mensupları,

Değerli Dava Arkadaşlarım,

18 Mart 2021 tarihinde gerçekleşen 13'üncü Olağan Büyük Kurultayımızda milletimle paylaştığım beş stratejik hedeften birisi, Cumhurbaşkanlığı Hükü-

met Sistemi'ne, daha yerinde bir ifadeyle, ***Türk Tipi Başkanlık Modeli***'ne sahip çıkmak, ilke, kural ve kurumlarıyla yaşamasına hizmet etmektir.

Bir başka stratejik hedef olarak da; sivil, geniş katılımlı, herkesi kapsayan, yeni yönetim sisteminin ruhuna ve dokusuna müzahir yeni bir anayasa hazırlığını göstermiştim.

Demiştim ki, ***“Milliyetçi Hareket Partisi bu kapsamda gerekli çalışmalarını sürdürmektedir ve önümüzdeki birkaç ay içinde hazırlıklarımız Allah'ın izniyle tamamlanacaktır.”***

20 Nisan 2021 tarihli TBMM Parti Grup Toplantımızda da aynen şöyle konuşmuştum:

“Türkiye'mizin yepyeni, sivil nitelikli, geniş katılımlı, toplumun her kesimini içine alacak, tüm düşünce ve eğilimleri kapsayacak bir anayasaya ihtiyacı olduğunu görmek, bunun da gereğini müstereken yapmak lazımdır.

Teferruattan arındırılmış, yalın ve anlaşılır, hükümleri arasındaki çelişkilerden ayıklanmış, kısa, net, milli ve manevi hayatımızın esaslarını kavramış, bize özgü, bizi yansıtan, gelecek ile geçmişi temerküz etmiş, gerekçeleriyle gerçekleri yakalamış bir anayasayla Cumhuriyetimizin yüzüncü yıldönümünü kucaklamamız kaçınılmaz milli bir görevdir.

***Bu tarihi göreve Milliyetçi Hareket Partisi ön-
şartsız hazırdır.***

***Bu ihmal edilemez görevin şuuru Cumhur İttifa-
kı'na ziyadesiyle hâkimdir.***

***Biz milli mutabakatı tarihte başardık, ahlakta
başardık, kültürde başardık, kardeşlikte başardık,
inançta başardık, iradede başardık, inanıyorum ki,
aynısını bir toplum sözleşmesi, bir toplumsal uzlaş-
ma halinde yeni ve sivil bir anayasa da yapabilir,
başarabiliriz.***

***Yeni anayasa hedefi aynı zamanda Türk milleti-
nin hedefidir.”***

Mezkur grup konuşmamın bir yerinde de dediğim
aynen şunlardı:

***“Allah’ın izniyle yakın bir tarihte çalışmalarımız
nihayete erecek, ortak akılla ve Cumhur İttifakı’nın
ortak iradesiyle milletimizin şanına, şöhretine, vas-
fına, vakarına, varlığına müstahak bir anayasa ha-
zırlık süreci inşallah tamamlanmış olacaktır.”***

Milliyetçi Hareket Partisi yeni anayasa konusunda
sık sık dile getirdiği çalışmalarını Allah’a şükürler ol-
sun ki bitirmiş ve metin yazımı sonuçlanmıştır.

***“Cumhuriyet’in 100. Yılında 100 Maddelik Yeni
Anayasa”*** adıyla ve bu çerçeve içinde 100 maddelik

anayasa önerimizin, iftiharla belirtmek isterim ki, hazırlık aşaması tamamlanmıştır.

Stratejik hedeflerimizden birisiyle ilgili sözümüz yerine getirilmiştir.

Bu kapsamda titizlikle sürdürülen ön çalışma şu anda elimizdedir.

Partimiz, Cumhuriyet'in 100'üncü yılını yeni anayasa açısından hem bir fırsat hem de tarihi bir dönüm noktası olarak ele almaktadır.

Bilindiği üzere, Türk milleti yüz yıl önce Kurtuluş Savaşı verirken egemenlik yetkisini Büyük Millet Meclisi'ne devretmiştir.

Gazi Meclis kurucu iktidar yetkisine dayanarak 20 Ocak 1921 tarihinde Teşkilat-ı Esasi'ye Kanunu'nu kabul etmiş, 29 Ekim 1923 tarihinde de bir anayasa değişikliği ile Cumhuriyet rejimine geçiş sağlamıştır.

Cumhuriyet'in 100'üncü yılında, milletin iradesinden feyzini alarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kabul edip aziz milletimizin takdir ve tensibine sunmasını amaçladığımız sivil anayasa ile **"Yeni yüzyılı lehimize çevirme"** imkanı doğmuştur.

Her zaman millet iradesini ve egemenlik haklarını esas alan, bu doğrultuda fikri ve siyasi mücadelesini kararlılıkla ifa ve icra eden partimiz "Cumhuriyet'in

100. yılında 100 maddelik Yeni Anayasa Önerisi”ni milletimize ve siyasi muhataplarımıza bugün itibariyle duyurmaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi’ne göre, **“Cumhuriyet’in 100. yılında yeni anayasa yapmak, yeni bir toplum sözleşmesini milletimize kazandırmak bir tercihten öte tarihi, ahlaki ve milli bir sorumluluktur.”**

Biz bu sorumluluk duygusuyla hareket ederek üstümüze düşen siyasi görevi yapmanın bahtiyarlığını yaşıyoruz.

Eğer istikbalin yol haritasını çizeceksek; ruh kökümüzü yansıtan, yalnızca bize özgü, bizi anlatan, geçmişle gelecek arasında herkesi kucaklayacak bir köprü kuracaksa yeni bir anayasadan başka bir seçenek kalmamıştır.

Bu anayasa önerimiz önümüzdeki yüz yılın demokratik meşalesi, milletimizin geleceği inşa ve ihya hamlesidir.

Her şeyden önce bu çağın insan hakları, devlet düzeni, demokrasi kazanımları ve hukuk anlayışına müzahir yeni bir anayasa yapmak, Türkiye’nin **“21’inci Yüzyılda Lider Ülke”** gayesine muazzam bir hizmettir.

Dünya genelinde, 19’uncu yüzyılda hazırlığı yapılmış 7 ülke anayasası kalmış, 51 ülke ise 21’inci yüzyılda yeni bir anayasa yazmış ve yapmıştır.

Değişim dinamikleri ve tarihin hızı bakımından bundan daha doğal bir şey de olmayacaktır.

İlk olarak, milli ve manevi müktesebatımızla çelişmeyen, yeni yönetim sisteminin doğasıyla katiyen çatışmayan, aynı zamanda Türkiye'nin dünyada yükselen güçlü rolünü destekleyecek yeni bir anayasaya ihtiyaç ileri düzeydedir.

İkinci olarak, Cumhuriyet'in 100'üncü yılında "**Demokratik ve sivil nitelikli bir anayasa**" yapma fırsatı doğmuş, siyaset kurumu ve sivil toplum kuruluşları tarih huzurunda sorumluluk altına girmişlerdir.

Cumhuriyet'in 100'üncü yılı, çoğulcu, katılımcı, kapsayıcı ve demokratik usullerle yeni bir anayasa hazırlamak için büyük bir "**Şevk, heyecan, ilham kaynağı**" olarak önümüzdedir.

Kaldı ki, bu değerlendirmemizin hilafına görüş beyan eden henüz hiç kimse, hiçbir siyasi parti veya sivil toplum kuruluşu da çıkmamış, görülmemiştir.

Üçüncü olarak, darbeci bir özelliğe sahip ve parlamenter sistemin mantığına göre yapılmış mevcut Anayasa ile 15 Temmuz hain darbe teşebbüsü sonrası yönetim hayatımıza giren Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, yani, Türk Tipi Başkanlık Modeli arasında onarımı, tamiri ve telafisi imkansız bir çelişki ve uyumsuzluk yumağı söz konusudur.

Bu çelişkinin yeni bir anayasa marifetiyle süratle aşılması acildir, elzemdir.

Bahsettiğim bu uyumsuzluğu ortadan kaldırmak, başkanlık sistemini kurumsallaştırmak, Cumhuriyet'in 100'üncü yılı anısına 100 maddelik yeni anayasa yapmak, Türk milletine vefa borcumuz, demokratik görevimizdir.

Milliyetçi Hareket Partisi, bu sorumluluk bilinciyle Cumhuriyet'in 100. yılı anısına, **"100 maddelik tam metin anayasa önerisi"**yle ilgili çalışmasını milletimizin ve siyasi muhataplarımızın bilgisine sunmaktadır.

Partimiz yeni anayasa yapılması gerektiği yönünde **"Genel rapor hazırlama"** döneminin geride kaldığını düşünmektedir.

1982 Anayasası'nın kabul edilmesinden kısa bir süre sonra başlayan gerilim ve arayışlar günümüze kadar hiç azalmadan, bilakis yoğunlaşarak devam edegelmiştir.

Bu dönemde **1993, 1995, 2001, 2007, 2010 ve 2017** yıllarında anayasa çalışmaları yapılmış, geniş katımlı tartışmalar ve müzakereler yürütülmüş, fakat arzu edilen yeni bir anayasa ortaya çıkmamıştır.

Demokratik bir anayasa hazırlığı konusunda sayısız **"Genel rapor"** kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Türk milleti bu süreçte, anayasa yapılmasıyla ilgili açık iradesini net bir şekilde göstermiştir.

Ancak muhtevadaki anlaşmazlıklar mutabakat arayışlarını her defasında sekteye uğratmış, sabote etmiştir.

Bugüne kadar yapılan temaslardan, kurulan müzakere masalarından, öyle zannediyorum ki, elde edilen kazanımlar, alınan ders ve sonuçlar Cumhuriyet'in 100. Yılında ümit ettiğimiz **“Milli uzlaşma”** için tarihi bir fırsat kapısı açacaktır.

Türkiye’de siyasi partiler geçmişte yeni anayasa için çalışmalar yapsa da bu girişimler her defasında yarımlanmış ve sonuçsuz kalmıştır.

Bu çalışmalar anayasal gelişmeler bakımından elbette önemli ve üzerinde durulması gereken bir kazanımdır.

Geldiğimiz bu aşamada, siyasi partilere düşen **“Yeni anayasa istiyoruz”** söylemini bir kenara bırakıp, **“Nasıl bir anayasa”** istediklerini somut bir teklif halinde ortaya koymalarıdır.

Milliyetçi Hareket Partisi, nasıl bir anayasa istediğini **“Gerekçeli 100 maddelik somut öneri”**yle tek tek belirlemiş, nihayetinde kararlılığını, ciddiyetini, vermiş olduğu söze bağlılığını tevsik etmiştir.

Samimiyiz, taşıdığımız misyon ve yeni anayasa önerimizle elhak hazırız.

Parti olarak; **uzmanlık, müzakere, katılım, çoğulculuk ve şeffaflık ilkelerine uygun bir yöntemle** anayasa çalışmalarına bu yılın başından itibaren başlamıştık.

İlk etapta anayasa hukuku alanında uzman bir akademisyen grubu tarafından, bilimsel verilere dayalı, **“100 maddelik yeni anayasa metni”** yazılmıştır.

Bu metin tam bir anayasa olup, **“Genel gerekçe ve madde gerekçelerini”** içermektedir.

Metin hazırlanırken, mevcut Anayasa, geçmiş dönem Osmanlı-Türk anayasaları, dünya anayasaları, uluslararası insan hakları sözleşmeleri, uluslararası örgütlerin karar ve raporları, bugüne kadar hazırlanmış anayasa öneri ve raporları, bilimsel yayınlar dikkatle incelenmiş, kuyumcu hassasiyetiyle analiz edilmiştir.

Öneri metnimizin maddeleri yazılırken mevcut Anayasa’dan farklı olarak konu bütünlüğü özenle sağlanmaya gayret edilmiştir.

Hatırlatırım ki, yürürlükteki Anayasa’da yapılan eklemeler ya da mülga edilen maddelerle birlikte konu bütünlüğü kalmamıştır.

Bizim anayasa önerimizde, mümkün olduğunca her bir konu tek bir madde içinde düzenlenmiştir.

Maddeler içinde anayasal değerde olmayan ve anayasa ile düzenlenmesi zorunlu olmayan başlıklar ayıklanmıştır.

Ayrıca maddelerde sürekli tekrar edilen bazı hususlar, genel esaslarda tüm maddeler bakımından ortak hüküm haline getirilerek yeni bir tekrara düşülmesi engellenmiştir.

Anayasanın maddelerinde fıkralar numaralandırılmamıştır.

Osmanlı-Türk anayasalarında diğer kanunlardan farklı olarak anayasalar için fıkralara numara verilmemiştir.

Anayasaları diğer kanunlardan ayıran bu geleneğin sürdürülmesi adına önceki anayasalarda olduğu gibi fıkralarda **“Paragraf uygulaması”** devam ettirilmiştir.

Mevcut Anayasa, yapılan kısmi değişiklikler nedeniyle **“Dil tutarlılığını”** kaybetmiştir.

Anayasanın dili aynı zamanda diğer mevzuatın dili bakımından yol gösterici olduğundan çok önem taşımaktadır.

Misal olarak, mevcut Anayasa’da danışma niteliğindeki organlardan bazıları için “Kurul”, bazıları için de “Konsey” kelimesi kullanılmaktadır.

Konsey yabancı bir kelimedir ve kurulun muadili olarak değerlendirilmiştir.

Bir yanda “Milli Güvenlik Kurulu” tanımlaması varken, diğer yanda “Ekonomik ve Sosyal Konsey” ifadesi yer almış, bu suretle kelimeler/kavramlar arasında bir dengesizlik ve düzensizlik göze çarpmıştır.

Bir başka tutarsızlık da, Anayasa’nın genelinde “hürriyet” kavramının kullanılması, bazı maddelerde de “özgürlük” kelimesinin geçmesidir.

Bu nedenle anayasa önerimizde anayasanın dil tutarlılığı ve Türkçeye riayet azami ölçüde tahkim ve takviye edilmiştir.

Hazırladığımız anayasa önerisinde, insan haklarının dinamik yapısı göz önüne alınarak temel hak ve hürriyetler anlayışı güncellenmiştir.

Dikkatle üzerinde durduğumuz bir diğer konu da şudur:

Anayasalarda başlangıca yer vermek yaygın uygulamadır.

Dünyada ilk yazılı anayasa kabul edilen 1787 Amerika Birleşik Devletleri Anayasası’nda da başlangıç yer almaktadır

Günümüzde 193 ülkenin anayasasının 164’ünde başlangıç kısmı bulunmaktadır.

Genel uygulama anayasaların başlangıcında anayasal düzenin benimsediği **“Temel değerler”**in öne çıkmasıdır.

Bu değerler arasında; milli kimlikler, dini değerler, devlet ideolojileri, tarihi ve kültürel olaylar, devletin kurucu liderleri, devlete ve hukuk sistemine ilişkin temel ilkeler, anayasayı kabul eden kurucu irade ve kurucu meclislere yer verilmektedir.

Yerleşik hukuk düzeninin değerlerden mahrum olması düşünülemezdir.

Yasa piramidinin en üstündeki temel metin olan anayasaların da değerlerden ayrı ve kopuk olması mümkün değildir.

Anayasaların başlangıcı, anayasal düzenin **“Vizyon ve misyon”** bölümleridir.

Hukuk düzeninin **“ruhu”** başlangıç kısmında yansıtılmaya çalışılmaktadır.

Anayasanın **“Toplumsal sözleşme”** boyutu dikkate alınarak değerler arasında bir uzlaşma ortaya konulmaktadır.

Bu nedenle başlangıç metinleri **“Normatif dille”** kaleme alınamayacaktır.

Hazırlığını tamamladığımız 100 maddelik anayasa hazırlık önerimizi öncelikle Sayın Cumhurbaşkanımız-

la ve Cumhuri İttifakı'nın ana paydaşı olan AK Parti'yle paylaşmak hedefimizdir.

Ardından yapılacak müzakere ve görüşmeler doğrultusunda diğer partilere de anayasa önerimizi sunmamız söz konusu olacaktır.

Çalışmamız son olarak "şeffaflık ilkesi" doğrultusunda "kamuoyunun tartışmasına" da açılacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi'ne göre, ***Türk Milleti, kurucu iktidar yetkisine dayanarak her zaman yeni bir anayasa yapmaya tam yetkilidir.***

Dünya örneklerinde ve tarihimizde görüldüğü gibi anayasayla ne devlet kurulacak ne de devlet yıkılacaktır.

Milli irade görüşüne göre ***"Anayasa devleti kurmaz, millet anayasayı yaparak devleti kurar."***

Devlet belli bir toprak parçası üzerinde millet olmuş bir insan topluluğunun egemenliği tesis ve teminiyle teşekkül etmektedir.

Tarih boyunca kurulan Türk devletleri de böyle hayat bulmuştur.

Uyarıyorum ki, millet olma bilincinin ortadan kalkması, ülkenin bölünmesine ve devletin yıkılmasına kadar gidecek karanlık yolu açacaktır.

Bu itibarla anayasalar çağın ihtiyaçlarıyla birlikte, milletin ruh köküne, milli kimliğine, milli dokusuna, milli ve manevi değerlerinin üzerine bina edilmek durumundadır.

Milli değerlere dayanan, modern anayasacılığın kabullerine uygun, 21'inci yüzyılda Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin hükmüne ve hükümdarlık haklarına tercüman olan, yeni yönetim sistemiyle bütünleşip birleşen bir teşkilat düzeni kurmak maksat ve muradıyla Milliyetçi Hareket Partisi anayasa önerisini hazırlamıştır.

Değerli Basın Mensupları,

Cumhuriyetin 100'üncü yılı vizyonu ile hazırladığımız 100 maddelik yeni anayasa önerimizin temel özellikleri özet halinde şu şekilde sıralanabilecektir:

- ☪ Anayasa önerimiz, **“Başlangıç, Genel Esaslar, Temel Hak ve Ödevler, Cumhuriyetin Temel Organları ve Son Hükümler”** şeklinde dört kısım ve 100 maddeden oluşmaktadır.
- ☪ Şekli bakımından kısa ya da uzun bir anayasa değil, **“Kaliteli temel kanun”** anlayışı ile çatısı örülmüştür.
- ☪ Anayasanın başlangıcı, dünyada 164 ülke anayasa başlangıçları incelenerek, Türk milletinin ortak değerlerini kucaklayan ve muasır devlet olmanın gereklerini dikkate alan bir yaklaşımla yazılmıştır.

- ☪ Başlangıca, **“Allah’ın lütfu, kardeşlik ruhu ve vatan sevgisiyle varlık bulmuş biz Türk Milleti”** düsturu ile giriş yapılmıştır.
- ☪ Devletin genel esasları ilk beş maddede düzenlen, **“Devletin şekli ve nitelikleri”** aynen korunarak birinci maddede ele alınmış, maddenin son fıkrasında **“Bu madde değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez”** denilmiştir.
- ☪ Anayasa’nın ikinci kısmında **“Temel Hak ve Ödevler”** düzenlenmiş, birinci bölümde tüm haklara dair ortak rejimi belirleyen **“Genel Hükümler”** yer almış, ikinci bölümde **“Haklar ve Hürriyetler”** başlığı ile temel hak ve hürriyetler **“sınıflandırılmadan”** en geniş şekilde güvenceye kavuşturulmuştur.
- ☪ Temel haklara dair genel rejimde **“Hakların bütünlüğü”** yaklaşımı esas alınmış, sınırlama rejimi tek bir maddede düzenlenmiş, temel hak ve hürriyetlerin korunması kenar başlığı altında yeni bir madde eklenmiştir.
- ☪ Hakları düzenleyen tüm maddelerdeki sınırlama sebepleri kaldırılmıştır.
- ☪ Temel hak ve hürriyetlerin kapsamı, taraf olduğumuz insan hakları sözleşmeleri baz alınarak kanunla belirlenmesi öngörülmüş, hakları düzenleyen maddelerde sadece ek güvencelere yer verilmiştir.

- Hürriyetin esas, sınırlamanın istisna olduğu yaklaşım gerçek anlamıyla buluşturulmuştur.
- Anayasa'nın üçüncü kısmında, üç bölüm halinde "**Cumhuriyetin Temel Organları**", yasama, yürütme ve yargı başlıkları ile düzenlenmiş, Yasama organı için "**Milli birliği sağlama**", yürütme için "**Kurumsallaşmış başkanlık sistemi**", yargı için "**Bağımsız ve tarafsız yapılanma**" anlayışı ön plana çıkarılmıştır.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, yüz yıl önce kuruluş felsefesinde var olan "**Milli birliği sağlama**" misyonu daha da güçlendirilmiştir.
- Bu kapsamda TBMM Başkanı'na "**Tarafsız konumuyla**" milli uzlaşmanın sağlanmasında ve siyasi krizlerin çözümünde arabuluculuk işlevi yüklenmiştir.
- TBMM'nin yetkileri; kanun yapımında, antlaşmaların onaylanmasında ve sona erdirilmesinde, bütçenin kabul edilmesinde, anayasal kurum ve kuruluşlara üye seçmede, meclis soruşturması açılmasında kuvvetlendirilmiştir.
- Milletvekillerinin dokunulmazlığıyla milletvekilliğinin düşme sebeplerine dair belirsizlikler giderilmiştir.

- ❧ Yürütme organı “**Başkan**” ve “**İdare**” şeklinde iki başlık altında düzenlenmiş, Başkanlık Sistemi, yeni anayasa bütünlüğü içinde “**kurumsal yapıya**” kavuşturulmuş, Başkan ile birlikte iki Başkan Yardımcısının seçilmesi öngörülmüş, Başkanlık Kabinesi anayasal statüye dahil edilmiş, Başkanlık Hükümet Programı’nın Meclise sunulması yöntemi getirilmiş, Başkanlık Kararnameleri ile kanunların münhasır yetki alanları çatışmayacak şekilde belirlenmiştir.
- ❧ Türkiye’nin üniter yapısına uygun olarak, idarenin kuruluşunda “kanunilik ilkesi” sağlam ve sağlıklı bir içeriğe taşınmıştır.
- ❧ Üniter devlet ilkesine anayasada açıkça yer verilerek, idari yapılanmada “il esası” korunmuştur.
- ❧ Anayasal kurumlardan Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Kurumu varlığını sürdürmüş, Diyanet İşleri başkanlığı “**Türkiye Diyanet Kurumu**” olarak yeniden yapılandırılmış, Yükseköğretim Kurulu’nun oluşumunda TBMM’nin yetkileri artırılmış, yeni bir kurum olarak “**Türkiye Liyakat Kurumu**” önerilmiş ve Türkiye Merkez Bankası anayasal kuruluş haline getirilmiştir.
- ❧ Yargı organının yapılanmasında, “**Yargı ayrılığı sistemi**” devam ettirilmiş, Hakimler ve Savcılar Kurulu, “**Yargı Yüksek Kurulu**” adıyla yeniden ele alınmış, avukatlık ve arabuluculuk mesleklerine

anayasal statü tanınmış, Anayasa Mahkemesi yüksek mahkeme değil, özel bir statüde düzenlenmiş, Yüce Divan yargılaması ve siyasi parti kapatma davaları “**Yüce Divan**” adıyla oluşturulan yeni bir mahkemeye verilmiş, Yüksek Mahkemeler başlığı altında Sayıştay ve Yüksek Seçim Kurulu’nun statüsü açıklığa kavuşturulmuş, yargıya ilişkin üye seçiminde TBMM’nin yetkileri genişletilmiştir.

- ☪ Anayasa’nın son kısmında değiştirilme usulü genel olarak korunmuş, Anayasa değişikliklerini halko-yuna sunma konusunda Türkiye Büyük Millet Mec-lisi’ne yetki verilmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi’nin, yukarıda ana hatları açıklanan 100 maddelik anayasa önerisi, genel gerekçe ve madde gerekçeleri ile bir bütün olarak hazırdır.

Hedefimiz, geçmiş yüzyılın tecrübelerinden istifade ederek, gelecek yüzyıla hitabeden yeni bir anayasa yapılmasına katkı sunmaktır.

Osmanlı-Türk Anayasacılığında, parlamenter sistem, yüz yılı aşkın bir süre uygulanmış, ancak Türkiye’de başarılı sonuçlar vermemiştir.

Her kanun gibi anayasaların da bir sistematiği ve konusu bulunmaktadır.

Ancak her kanun gibi anayasaların da sistematiki ve içeriği zamanın gerisinde kalabilmektedir.

1982 Anayasası'nda bugüne kadar 19 defada 184 değişiklik yapılmıştır.

Parça parça yapılan bu değişiklikler nedeniyle Anayasa'nın sistematiki ve konu bütünlüğü temelinden bozulmuştur.

Türk milletinin muhkem ve muteber beklentisi, Cumhuriyet 100. yılında ***“Parlamenter sistemle geriye gidiş”*** değil, gelecek yüzyılı milli ve vizyoner bir bakışla kavrayan ***“Türk Tipi Başkanlık Sistemi”***nin kökleşmesi, bunun yanı sıra huzuru, refahı, birlik ve kardeşlik bağlarını tahkim edecek yeni bir anayasa yazılması ve yapılmasıdır.

Bu duygu ve düşüncelerle milletimizin değerlerini ve taleplerini esas alarak hazırladığımız partimizin 100 maddelik yeni anayasa önerisinin hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyor, aziz milletimizi ve siz değerli katılımcıları bir kez daha saygılarımla selamlıyorum.

Basın toplantımıza katılan her basın mensubuna teşekkür ediyorum.

